

Terra de classes

La crisi la paguen els pobres. Així encapçala el seu estudi l'enginyer industrial Xavi Sobreperere: un post al seu blog, publicat el mes d'octubre, posava en evidència que, durant els quatre primers anys de recessió econòmica (2008-2012), a Barcelona s'han incrementat exponencialment les desigualtats entre els barris més rics i els més pobres. Mitjançant un índex que situa en 100 punts la renda mitjana de la ciutat, podem veure com, l'any 2012, al barri de Pedralbes, la riquesa s'enfilava fins al 240,7, mentre que, a la Trinitat Nova, el poder adquisitiu s'enfonsava fins als 38,9 punts. És a dir, que les 7.551 veïnes del barri més pobre sobreviuen amb una sisena part dels ingressos dels habitants del barri més ric. Si fem una comparativa evolutiva des de l'any 2008, la situació encara s'agreuja més. A l'inici del període estudiat, de mitjana, un veí de la Trinitat Nova vivia amb un 39,2% dels ingressos mitjans d'una persona resident a Pedralbes. El 2012, la xifra era del 16,6%. És a dir, l'índex de desigualtat s'ha multiplicat per 2,5. Per copsar quina és la realitat social que reflecteixen aquestes estadístiques hem viatjat als dos extrems geogràfics i econòmics de la ciutat de Barcelona.

Edificis afectats per aluminosi al cor de la Trinitat Nova
/ ESTER MORA

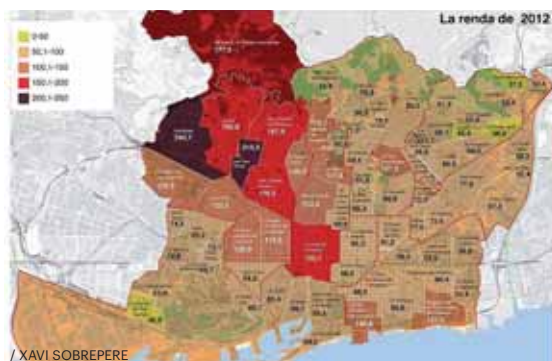

Joan Mas Autonell, Marc Rude
@marcrude

“Molt sovint, l'Ajuntament ha ignorat el barri o bé ha intentat controlar el moviment veïnal en funció dels seus interessos”, opina l'activista Luis Ramos

Coneixeu la Trinitat Nova? Probablement deuen haver agafat el metro en direcció cap allà: on acaben les línies verda i groga, trobem un barri devastat pels efectes de la crisi. A la Trini, se subsisteix amb la tercera part de la renda mitjana d'una persona barcelonina. 133 famílies del veïnat encara malviuen en blocs aluminosos que cauen a trossos. El barri, tradicionalment desatès per les institucions públiques, pateix una manca crònica d'equipaments, agreujada amb la recessió econòmica. Des dels anys setanta, l'Associació Veïnal de Trinitat Nova canalitza la indignació de la gent i lluita per reivindicar els drets que li pertocuen.

Els orígens del nucli urbà es remunten a la dècada dels cinquanta. Les autoritats franquistes van edificar un conjunt de blocs per col·locar-hi les treballadores que arribaven a Catalu-

/ XAVI SOBREPERERE

/ PAU FABREGAT

La nova **Trinitat**: atur, desnonaments i pobresa

El barri està marcat pels edificis aluminosos, la manca d'equipaments públics i una llarga història d'autoorganització veïnal

Torna l'heroïna

A la dècada dels vuitanta, l'heroïna va entrar a fons al districte de Nou Barris i va afectar durament tota una generació. En aquell moment, el moviment veïnal també va actuar per intentar posar fi a la dependència de la droga. "Tradicionalment, la Trinitat Nova ha patit molts problemes per temes d'alcoholisme, drogues i violència de gènere. Des de l'esclat de la crisi, han tornat a augmentar els nivells de drogoaddicció. Hi ha de tot, però el que fa més por és que l'heroïna es torna a fer present", explica Ainhoa Franco, presidenta de l'Associació de Veïns de Trinitat Nova (Associació Veïnal? AVV? unifiquem!!).

nya en plena onada migratòria. El barri va ampliar la perifèria de la ciutat mitjançant un model de construcció barroer, conegut com a *barraquisme vertical*.

El ciment que es va utilitzar per fer els edificis era de molt mala qualitat. Ja fa més de vint anys que s'hi va detectar aluminosi. El 1999, l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat i l'associació veïnal van firmar un conveni a través del qual l'Incasòl -promotora pública adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat- es comprometia a construir nou-cents habitatges per traslladar-hi les residents dels blocs aluminosos. Es va establir que tots els pisos nous s'havien d'enllestir, com a màxim, l'any 2012. A hores d'ara, però, se n'han construït poc més de la meitat.

Parets brutes i esquerdades

Els cinc blocs que aguanten dempeus, apuntalats, recorden un paisatge de postguerra. Les parets marronoses dels edificis estan brutes, esquerdades i enfosquides per les humitats. A

molts dels habitatges, ja no hi viu ningú; la majoria de portes i finestres estan tapiades. El juliol de 2013, una balconada va caure sobre una parada d'autobús. "L'any passat, la gent que encara viu als pisos va patir molts ensurts. Tenim un problema amb el robatori de materials dels edificis, que en malmet les estructures", comenta Ainhoa Franco, presidenta de l'Associació Veïnal de Trinitat Nova. Com que està previst que els blocs s'enderroquin aviat, moltes persones aprofiten per anar-hi a buscar ferralla: s'emporten els punxals, el cablejat, les canonades i l'alumini de les finestres. "Es van endur fins i tot els conductes del gas. Això va provocar fugues en cases que estaven habitades; en aquell moment, teníem por de volar pels aires", comenta Franco.

"La responsabilitat última del retard de la construcció dels nous edificis és de la Generalitat. El problema rau en que el primer punt del conveni firmat establia que la remodelació del barri seguiria endavant sempre que l'administració tingués prou recursos econòmics", afirma l'activista. L'esclat de la crisi i l'inici de la política de retallades van aturar les obres. "La pressió veïnal, amb accions com el tall de la Meridiana o manifestacions al Parlament, ha accelerat el procés d'edificació. A hores d'ara, la construcció dels pisos que falten està blindada i, a la previsió dels propers pressupostos, ja figura que tots han d'estar acabats".

Falta d'equipaments públics i autogestió veïnal

La zona al voltant dels blocs aluminosos és plena de solars buits o en obres. "Des que va començar la remodelació, molts locals comercials han hagut de tancar i tenen problemes per reobrir en nous establiments. Falten botigues", es queixa una veïna dels edificis afectats. "El barri necessita activitat, hi ha espai de sobres, però falten equipaments públics. No tenim poliesportiu, no hi ha biblioteca...". El 2012, l'Ajuntament va voler tancar l'Escola Bressol de Trinitat Nova, l'única que oferia beques per a la mainada del barri. Les protestes van obligar les autoritats municipals a fer-se enrere.

"A finals del franquisme, neixen les primeres associacions veïnals al districte de Nou Barris. La precarietat en què es vivia va fer que la gent s'autoorganitzés; hi havia molta solidaritat. A partir de l'acció veïnal, es van aconseguir equipaments de primera necessitat pels ciutadans", remarca Luis Ramos, activista

El veïnat que encara viu en blocs afectats per l'aluminosi està pendent del reallotjament / ESTER MORA

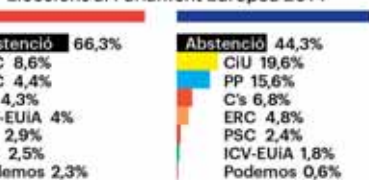
Benvingudes a Barcelona

La Trinitat Nova és un barri atrapat entre eixos viaris i línies elèctriques. La cicatriu urbana de l'avinguda Meridiana, sense cap mampara antisoroll ni separadors visuals -però amb un rètol gegant on hi diu: "Benvinguts a Barcelona"-, provoca una remor constant de motors i clàxons. Les grans torres d'acer que porten l'alta tensió a la ciutat des dels embassaments del Pirineu inunden el paisatge. També hi ha dues centrals elèctriques que, de tant en tant, provoquen ensurts al veïnat, amb incendis i deflagracions. La contaminació de l'aire és especialment densa; una capa de "smog" provinent de les fàbriques de la llera del riu Besòs i l'intens trànsit rodador emblanquen l'atmosfera.

que va estar vinculat a l'AVV de Trinitat Nova durant els anys noranta. "Actualment, hi ha hagut un retrocés amb relació als serveis públics disponibles".

Avui dia, el context de crisi ha fet rebrotar les iniciatives autogestionades. "L'AVV ho belluga gairebé tot, al barri. Mou al voltant de 200 persones: fem tallers, tenim una biblioteca pròpia, organitzem festes tradicionals com la castanyada, rebem les queixes de la gent, intentem buscar solució als seus problemes, els informem sobre les ajudes socials a les quals tenen dret...", explica Franco, que presideix l'associació. "Moltes vegades, l'associació veïnal fa d'Ajuntament". La veïna dels blocs amb qui ha parlat la DIRECTA (que prefereix mantenir l'anonimat) hi està d'acord: "Ha estat a partir de l'acció veïnal que les institucions s'han vist obligades a moure's. Fins llavors, la Trinitat Nova estava oblidada".

Eleccions al Parlament Europeu 2014

Trinitat Nova
Pedralbes

Font: Serveis Estadístics de l'Ajuntament de Barcelona